

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Egy szám

12

fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefonszám: 154.

Felelős szerkesztő:

DR. KNÉZY LEHEL.

Lapkiadó:

DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:

Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

Egy szám

12

fillér.

Nemzeti kisebbségek.

Ügyük állandóan napirenden van s nem is kerül le onnét, amíg nyugvást biztosítón dülöre nem jut. Érthető az Európaszerte megnyilvánuló állandó nyugtalanság; hiszen a békediktátumok negyvenmillióra rugtatták a sérelmeik orvoslásáért küzdő nemzeti kisebbségek lélekszámát. A kiszakítás a nemzeti, gazdasági és kulturális életközösségből akkor is fájdalmas és a visszavagyódás érzelmeit keltő, ha ez a kiszakítás kiméletes és a bánásmód az új állami kötelekben megértő, igazságos és az állampolgári teljes egyenlőséget biztosító. Kétszeresen fájdalmas a kiszakítás, ha az kiméletlenség, a kisebbségek megkérdésére nélkül történik s ha a kiszakított kisebbségek másodrendű állampolgárok gyanánt kezeltetnek, szabadságukban korlátoztatnak, gazdasági és nemzeti kulturájukban akadályoztatnak; ellenben a közterhek viselésében az elsőség fájdalmas kitüntetésében részesülnek.

Többé-kevésbé ez a helyzete Európa valamennyi nemzeti kisebbségének. Csoda-e, hogy elégedetlenkednek és sérelmeik orvoslását sürgetik? Természetellenes volna, ha nem tennék.

Az igazságtalan bánásmódot tetézik a beolvastási kísérletek, amelyek a nemzeti érület korában minden tisztán látó s a legközelebbi félvívásúad ilyenféle törekvéseinek sikertelenségét ismerő előtt meddőknek ígérkeznek. Az elnyomás nemcsak állami, hanem társadalmi is; egyenlőtlen eszközökkel folytatott hadviselés az állampolgárok jelen-tekeny része ellen. Ez a hadviselés az alkotó, a termelő tevékenységtől elvont erő pazarlása, Nemcsak szellemi és morális erőt von el a produktív munkától, hanem az elnyomó államot anyagilag is megterhelő cselekedet; mert a belső elégedetlenség féken-tartására, a fajrokonok esetleges aktív támogatásának kivédésére gazdasági erejét meghaladó nagy biztonsági fegyveres erőket kénytelen fentartani.

Németország beolvastási ki-

sérletének teljes kudarcra megtanithatna minden beolvastással kísérletező államot ennek a törekvésnek hiábavalóságára. A 65 milliós, nagy kulturnemzet, az ő hatalmas kultúrfejlődésével, nagy gazdasági erejével s az erőszaknak minden eszközével (köztük az anyanyelv használatának tilalma még a hitoktatásban s a gyermekek beszélgetésében is és a termő föld kisajátítása) nem birt másfélmillió lengyelrel és háromszázezer fajtaron dánnal. Milyen alapon remélik a beolvastással kísérletező államok (első helyen a Magyarország területén osztozó utódállamok), hogy ami a nagy német népnek (amelynek ereje az ő együttes erejüket is összeméretlenül felülmulja), két ember-

öltön keresztül egyáltalában nem sikerült, nekik sikerülni fog? Vagy talán abban az illúzióban élnek, hogy nekik egy örökkévalóság áll a rendelkezésükre?

Azoknak a hatalomért tusakodó pártoknak a vezető emberei bizonyára nem annyira korlátozták, hogy be ne látnák a beolvastási kísérleteknek hiábavalóságát. Miért kísérleteznek hát? Bizonyára a hurrá hazafiság nyomására teszik. Ehhez a hazafisághoz nem kell szellemi és erkölcsi erőfeszítés, a termelő szorgos munkában kifáradt kéz. Csak öblös torok és jó tudó kell hozzá. S akik ezekkel a kiválóságokkal meg vannak áldva, nemcsak élnek és megélnék belőle, hanem az államhatalom bir-

tokbavételére és a hatalmon levő pártnak a hatalomból való kiemelésére daruk is használhatják.

Maniu, az új román miniszterelnök nyilatkozataiban sok jó szándék jut kifejezésre. Tette válik-e a szándék, azt megmutatja már a legközelebbi jövő.

Bármilyen legyen is a jószándéknak a következménye, mi a magyarságot sem ott, sem a másik két államban nem féltjük. Szenvedéseik még megmaradhatnak, sőt fokozódhatnak is, de a szenvedések tüzeben acélosodik a jellemük: hiszen káromlás lenne annak a feltételezése, hogy kisebb értékűek, mint a lengyel volt három kolosszus nyomásával szemben.

A bajai evangélikusok egyhangulag báró Kaas Albertet jelölték a bányakerület világi főfelügyelőjéül.

A magyarországi evangélikus egyház kebelében hónapok óta érdekes belső harc folyik a bányakerület dr. Zsigmond Jenő halálával megüresedett világi főfelügyelői (első szuperintendens) tisztének betöltése körül.

Két jelölt neve került kombinációba: az egyik báró Kaas Albert, a pesti alsó-egyházmegye felügyelője, egyetemi rk. tanár, országgyűlési képviselő, az Orsz. Lutherszövetség elnöke, akit az egyházmegye világi elemeinek kizárásával dr. Raffay Sándor püspök elnöklése alatt okt. 11-én összeült esperesi értekezlet is jelölt. A másik jelölt dr. Pesthy Pál, szekszárdi nagybirtokos, igazságügyminiszter, a szarvasi egyházközség felügyelője, aki mellett utóbb nyilatkoztak meg ugyanazok az esperesek, akik előbb báró Kaas Albertet jelölték.

A jelölés kérdésébe azután cikkekkel és röpíráttal szót bele Leibach Oszkár bajai földbirtokos, a bajai s azonkívül a pesti alsóegyházmegye II. felügyelője, aki minden nyilatkozatában a protestáns főúr: báró Kaas Albert mellett foglalt állást. Az egyes egyházmegyéknek január 31-ig kell határozniok, hogy kit jelölnek.

Ez alapon tegnap, vasárnap

december 2-ikán ejtették meg a bajai evangélikusok a dr. Zsigmond Jenő egyházfelügyelő halálával megüresedett bányakerületi világi felügyelő választásával kapcsolatos szavazást az evangélikus templomban az istentisztelet után délelőtt 11 órakor. Az értekezleten dr. Makray László gyógyszerész, első felügyelő távollétében Leibach Oszkár másodfelügyelő elnökölt. Ő ajánlotta a gyülekezetnek, illetve az

evang. egyházmegye közgyűlésének, hogy báró Kaas Albertet jelöljék s egyúttal felsorolta érdemeit, amelyek predestinálják a tiszt betöltésére.

Utána Joós István ny. tanítóképző intézeti tanár szólalt fel, aki szintén báró Kaas Albertet ajánlotta megválasztásra.

Ezután az egyházmegye közgyűlése egyhangú felkiáltással báró Kaas Albertet jelölte a világi felügyelői tisztre.

Kiskőrösről jelentik, hogy ott is báró Kaas Albertet jelölte az evangélikusok gyülekezete dec 2-ikán.

Surranó fiatalok tolvaj, aki az elcsent értéktárgyakat a lopás után öt perc múlva már elzalogosította.

Pár nap előtt megirtuk, hogy a bajai államrendőrség detektívjei elfogtak egy fiatal 16-17 év körüli suhancot, aki délelőtt 11 óra tájt besurrant Pollák Jenő butorgyáros Masách Imre ucca 7. szám alatti lakásába, ahonnan egy 400 pengő értékű arany Schafhausen zsebórárt, hozzávaló láncot és egy zsebtárcát 30 pengőnyi pénztartalommal véve magához, észrevétlenül kiosont a lakásból.

Amikor a házbeliék észrevették a lopást, rögtön jelentést tettek a rendőrségen, amely megindította a nyomozást. A rend-

őrség első feltevése az volt, hogy csak házbeli, vagy a topografiai viszonyokkal ismerős surranó tolvaj követte el a lopást. A rendőrség azonnal a helyszínen termelt és megkezdte a nyomozást.

Közben Pollák Jenőné egy asszony útján értesítette a bajai zálogházat is a lopásról s egyúttal jelezte, hogy mit vittek el tőle. Még mielőtt az értesítést megkapta László Márk zálogháztulajdonos, beállított a zálogházba egy fiatal 16 év körüli suhanc s egy kis aranyórát kínált eladásra.

A világhírű

Lichtman, vala-mint F. L. POPPER

cipőkülönlegességek

KALAP, uri-divat cikkek,

kötött-szövöttárúk, bőrkecstyűk

FISCHER PÁL divatüzletében Baján

Győződjék meg, hogy férfi és nő ruháit a világhírű német vegyészeti kimagasló módszereivel csak

Pálcsics Pál -nál tisztíthatja illetve festetheti
B A J A.

Főüzlet: Erzsébet kir-né u. 13. Gyár: Kigyó u. 5.
PLISSÉ! GOUVRÉ!
Gallér, kézelő tisztítása Baján a legolcsóbban!
drb-ként 12. fillér.

HIREK.

— Ma este (hétfőn) fél 9 órakor találkozik a zenekedvelő művelt bajai társadalom a Telmányi-Kósa hangversenyen.

— Rómába utazik a kalocsai érsek. Gróf Zichy Gyula kalocsai érsek december 5-ikére zsinatot hívott össze, amely előreláthatólag 3—4 napig tartani. A zsinat befejezése után valószínűleg december 10-ike tájt a kalocsai érsek Rómába utazik, hogy ott XI. Pius pápának az öt évenként szokásos jelentést egyházmegyéje állapotáról megtegye.

— A Nemzeti Kaszinó Horthy vacsorája A Nemzeti Kaszinó december 6-án, csütörtökön este 8 órakor Horthy-vacsorát rendez. Az ünnepi szónok dr. Pataky István törvényszéki bíró lesz. Aláírási iv a kaszinó alkalmazottjainál. Egy teríték ára P 250.

— Baja képviselője Varsóba utazott. Dr. Walkó Lajos külügyminiszter, Baja város országgyűlési képviselője Matusewicz Ignác budapesti lengyel követ társaságában a magyar-lengyel választott és békéltető bírósági szerződés aláírására pénteken Varsóba utazott.

— A közigazgatási reform. Az egységes párt a közigazgatási reformmal foglalkozva az önkormányzati testületek újjászervezéséről szóló fejezetet tárgyalta s igen élénk vita folyt a virilizmus, az érdekképviselet, valamint a törvényhatósági bizottságok taglétszám problémája körül, amely kérdésekben ugy Bethlen miniszterelnök, mint Scitovszky belügyminiszter részletesen tájékoztatták a bizottság tagjait a javaslat intencióiról.

— A pécsi ügyvédi kamara hírei. A pécsi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Bóné Endre dunaszekcsői ügyvéd lakóhelyét a kamara területén belül Bajára helyezte át.

— Mikulás-est. Laky tánciskola december 5-én, szerdán este 8 órai kezdettel Mikulás-táncestélyt tart.

— Amikor kuruzsló kezeli az eltört kart. Hercegszántó községben Hornyák József 15 éves fiu játék közben eltörte jobb alsó karját. Társa tanácsára az egyik községbeli kovácsmesterhez fordult, hogy tegye eltört jobb alsó karját deszkák közé, míg összeforr az eltört csont. A kovácsmester már a másik fiu bátyját is gyógykezelte hasonló körülmények között és állítólag meg is gyógyította. A szakszerűtlen kezelés eredménye az lett, hogy a fiu szorosan összekötött karjában megállott a vérkeringés s a törött kar teljesen elhalt. A fiut behozták a bajai kórházba s a karját könnyőn feül amputálni kellett.

— Szombaton mentek utoljára Budapestre a személyszállító hajók. A téli idény előrehaladtára való tekintettel mindkét hajóársulat a szombati napon beszüntette a hajóforgalmat, noha más években mindaddig nem szünt meg a személyforgalom, amíg fagyini nem kezdett. Pénteken este és szombaton reggel érkeztek Bajára az utolsó hajók s egyúttal szombaton délután fél 2, illetve negyed 4 órakor indultak Bajáról Budapestre az utolsó hajóársulatok és pedig a DGT-nél az utolsó hajó a Karl Ludwig, a MFTR-nél pedig a Szent Gellért hatalmas, új személyszállító hajó volt.

— Véget ért a hadikölcsön karitatív valorizációjára való jelentkezés. Pénteken, nov. 30-án fejeződött be a hadikölcsön részleges valorizációjára való igénylési jelentkezés határideje. Összesen 133-an jelentkeztek, hogy igényt tartanak karitatív támogatásra.

— Cégvezetői kinevezés. A Schön Zsiga r. t. igazgatósága a dec. 1-én megtartott közgyűlésen Spitzer Ernőt, a cég főkönyvelőjét per procura cégjegyzéssel ruházta fel.

— Bácsbokod új aljegyzője. A megüresedett bácsbokodi aljegyzői állást az egyetlen pályázóval, Horváth Antallal költötték be, aki eddig is más beosztásban Bácsbokod községnek volt alkalmazottja.

— Gyengélkedés idején, különösen, ha a rosszullétet még szorulás is fokozza, akkor a természetes „Ferenc József” keserűvíz hasznos házi szer, melyből kora reggel egy pohárral bevéve az emésztőcsatornát jól kiöblítjük. Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok bizonyítják, hogy a valódi Ferenc József viz kitűnő gyomor- és béltisztítószer, melynek hatása gyors és biztos. Kapható, drogériákban, gyógyszerárakban és fűszertüzletekben.

— Kitérte a kezeit. Balicsi Györgyné 62 éves bácsmadarasi asszony oly szerencsétlenül esett le kocsijáról, hogy mindkét kezét eltörte. A bajai kórházba szállították.

— Megint szerkesztőváltás volt a Bajai Ujságnál. A Bajai Ujság megint új felelős szerkesztőt kapott Németh József budapesti ujságíró, a Szózat volt munkatársa személyében. Az eddigi felelős szerkesztő, vitéz Kemény Simon megvált a lap költelékéből s „Bácsuzó”-jában ezeket írja: „Távozásom körülményeiről őszintén nem szólhatok, másképp meg nem akarok... Ez a mondat bizony elég sokat sejtet.

— Éjjeli utonálás. Wittner Antal 19 éves bajai lakost az elmúlt éjjel ismeretlen tettes megtámadta és fejbeverte egy doronggal. Súlyos sebeivel a kórházba szállították.

SPORT

Kikapott a Hungária.

A tegnapi nap a meglepetések napja volt. Az eddig veretlen Hungária 2:0 arányban kikapott Debrecenben Bocskaytól.

A második meglepetés az UTE szegedi 2:2 eldöntetlen eredménye Bátyával szemben.

Ferencváros—Somogy 5:0.

Értesítés!

A n. é. közönség szives figyelmét felfhívom, hogy

karácsonyi férfi-ruha szükségletét nálam a legjobb és legdivatosabb szövetekből legolcsóbban szerkesheti be. Elsőrangú munka. Modern szabás, a legújabb faxon, legtökéletesebb kiállítás. Tisztelettel

Horváth Károly
uri szabó. Arany János. u. 6.
Az új postával szemben, a Szerletics-féle házban.

Nyomtatványait

mielőtt beszerezné, kérjen ajánlatot a CORVIN-nyomdából. Baja, Mátyás király-tér 8. sz.

Neotechnikum

egészségügyi-gáz-, villamos cikkek
állandó kiállítása
(üzemben bemutatva — belépődíj nincs.)
Bpest, VII., Vörösmarty-u. 5.
(Magyar színháznál.)

Rendkívül előnyös karácsonyi ajándék vásár

REICH BERNÁT

cégnél
1 drb összekötő-szőnyeg P 15
1 „ Karamany-sezlonakaró P 40
1 „ 2x3 m. méretű szőnyeg P 75

ÓRIÁSI ÁRENGEDMÉNY MARADÉKOKNÁL

gyermek és felnőtt kabátokra, flannel, szövet és bársonyruhákra, ágylés és fehérnemű cikkekre, mosóárakra, pargetokra és törülközőkre.

IZLÉSES VÁLASZTÉK
crepe de chine, crepe satin, georgette és taftalin selymekben.

P 50— pengő és ennél nagyobb összegű készpénzvásárlásnál az Ackermann Műszövéde kiváló damaszt készítményeiből adunk

KARÁCSONYI AJÁNDÉKOT

t. vevőinknek. — Az ACKERMANN MŰSZÖVŐDE damasztárui: kávé, színes és fehér garnitúrák, törülközők és díszgyak

a legpraktikusabb karácsonyi ajándék.

Molnár

Ruhákat a modern vegyészeti legelőkeltebb eljárásával a legszebben fest, tisztít.

Gallérjai és kézelői főchérek, tükörfényűek. Ezüst éremmel kitüntetve. Számos elismerő levél az ország minden részéből.

Üzletek: BAJA, Erzsébet kir. u. 16. BONYHÁD, TOLNA, SZEKSZÁRD.

U-F-A-N-T-A

Dec. 5-én, szerdán d. u. 6, este fél 9 ó.

Greta Garbó legújabb szereplésével
A csillagok utja

Filmtörténet 8 felvonásban. — Főszerepben:
Greta Garbo és Lars Hanson. — Ezt megelőzi:

A texasi lovag

Arizoniai történet 8 felvonásban. — Főszerepben:
Joan Grafford és Tim Mc Coy.

— HIRADÓ. —

CORSO MOZI

Dec. 6-án, csütörtökön d. u. 6 és este fél 9 ó.

Két kivételes nagyságu film egy műsorban.

A veszélyes pillanat

Egy herceg házasságának története 8 felvonásban.
Fősz: Billie Dove és Ben Lion. — Ezt megelőzi:

Don Juan három éjszakája.

Filmregény 8 f. F: Lewis Stone és Gertrud Astor.
Ezen műsört csak 16 éven felüliek nézhetik meg.

— HIRADÓ. —

Világ...
szerve...
ből keres...
bevezetett...
einek tovább...
információ...
serióz ga...
laképes, az...
jártas rep...
Ajánlat m...
a cég...
utakozás...
ket saját k...
a. Ajánlat...
gével Rudo...
lájába Bud...
Váci-utca...
küldeni.

0. szám. 19...
rverési...
Alulírott bír...
31. évi LX...
mében ezen...
bírósnak...
28. évi P. 10...
381.számú...
zsebe követ...
tal bajai la...
véd által...
sított Haz...
és dr Szir...
üggyvéd...
al képvisel...
reskedelmi...
rsaság baj...
ok javára...
P 46 f. 45...
s jár. ere...
g 1928. évi...
hó 17-én...
ganatosított...
ási végre...
jtás után...
alfoglalt és...
300 pengő...
következő...
góságok, u...
bzépgép ma...
njáró és eg...
ságok nyil...
nos árverés...
mak.

Mely árver...
bajai kir...
rásbírósnak...
évi Pk...
864. szám...
se folytan...
P 46fill...
4 fill. töke...
vetelés, em...
évi docem...
er hó 1. nap...
5 száza...
k kamatai...
k váltódij...
P 13 fillér...
eddig össze...
egállapított...
sítések ere...
sentiánon...
ajai ucca 4...
latt leendő...
egtartására...
december...
5-ik...
délutáni...
4 órája...
ül kítüze...
k és ahhoz...
szándéko...
ok ezennel...
gjegyzéssel...
z érintett...
ivatatnak meg...
góságok az...
c. 107. és...
08. §-ai ért...
készpénz...
zetés mellet...
többet igé...
nek, szükség...
becsáron...
lul is el fog...
mi.

Amennyibe...
rverezendő...
ngóságokat...
le- és fe...
alfoglaltatták...
ra kielégi...
ési jogot...
k volna...
évi LX...
zen árverés...
-c. 120. §...
ezek ja...
ára is elre...
Kelt Baja...
november...
ó 10. napj...
ó József...
végrehajtó.

„K...
a kák...
k...
előnyöse...
revezhető...
UT...
Erzsébet...
Tel. 280.

Remington

írógépek, elismert legjobb minőségben,
18 havi részletfizetésre.

Képviselet: **Fränkel és Horváthnál**

Akácfa

Kékhegyből idei vágású, ugy **tüzifa**, mint bármilyen méretű **rönkfa**, vagy **szőlőkaró** a legolcsóbb napi áron beszerezhető **KATANICS ANTAL** és **TÁRSAI** erdőkitermelési vállalatánál. — Megrendeléseket felvesz:

Katanics Antal ifj. **Csáki János**
Szent Anial u. 24. Tel. 91. fatelepe. Telefon 146. sz.
Ugyanott

száraz **akácfa** is kapható

Rádiót ne vegyen máshol, csak Baján.

Mert a **Németországban Budapesten**
vagy bárhol másutt hirdetett kedvezményt megkapja itt is:

Bruszt József cégnél,

a környék legnagyobb s Magyarország egyik legolcsóbb szaküzletében, Szent István-tér 4. Telefon: 255.

MEGÉRKEZETT

a legújabb típusu 500 köbcentis PUCH „JAP“

motorkerékpár

Megtekinthető a körzetképviselőnél:

Bohner és Társai cégnél,

Baja. Telefon 256.

Könnyű, törhetetlen, viharálló, fagy, víz és tűzmentes a valódi **Hatschek-féle Eternit.**

Javításmentes az **ETERNIT** háztető.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

Eternit

PALA

ETERNIT-MŰVEK HATSCHÉK LAJOS, KÖZPONTI IRDA: BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR: NYERGES-ÚJFALU.

TÉGLA: MOHÁCSI és DUNASZEKCSŐI napi árban.

Nyomatott a Corvin-nyomda gyorsajtóján Baján.

Tel. 328.

Ölfa

Tel. 328.

Tüzifa, szén, koks az alanti árak mellett kaphatók:

Gyertyán hasáb ölenként	—	—	66 P
Bükk-hasáb ölenként	—	—	64 P
Szil-ölgyhasáb ölenként	—	—	58 P
Tölgy-hasáb ölenként	—	—	58 P
Gömb ölenként	—	—	50 P
Két éves száraz aprított fa mm-ként.	—	—	4 P

Bécsi diókoksz, valamint I—A bányakoksz és porosz-szén a rendes napi árban.

Az árak házhoz szállítva értendők

Tel. 328.

Ölfa

Tel. 328.

Szörmedivat, ami a bajai hölgyeket érdekli!

Városunk hölgyközönségének nehéz gondot okoz, hogy vajjon hol szerezzék be a téli szörmeszükségletét. Mert igen fontos, hogy elsőrangú szörmet kapjon feltétlen megbízható cégtől. Mink, akik jól ismerjük városunk szülöttjét, Reichenberg szücs mestert, nyugodtan ajánljuk Baja lakosságának, mert biztosak vagyunk abban, hogy kipróbált jó kiszolgálásban lesz részükhöz. A külföldi tanulmány utján szerzett tapasztalatai nagy előnyére szolgálnak vásárló közönségének.

Tehát bajai hölgy csak Reichenberg szücs mester és szörmeáruház tulajdonosnál vásároljon. Budapest, Belváros IV., Hajó-utca 16. Sütő-utca sarok.

REICHENBERG JAKAB

szücs mester
Budapest, IV., Hajó-utca 16—18.

Gyékény sodrony cocus

lábörölő olcsón beszerezhető

UTRY PÁL Fiainál
Erzsébet kir. u. 38. Tel. 280.

Jó forgalmu üzlethelyiség

lakással együtt Váradi érsek-ut 23. sz. alatt kiadó. (Sarokház.)

Graaug Antónia nyelviskolája

és továbbképző tanfolyama
Szent István tér 11.

Nov. 26-tól dec. 3-ig reggel fél 8 óráig **Lovassy Ödön. és Dr. Geiringer János** gyógyszerész patikája tart **éjjeli szolgálatot.** Az ügyelletes gyógyszerész vasárnap délután is nyitva áll a közönség rendelkezésére.

Szücs- és szörme árukban HOLCZER

(Baja, Erzsébet kir. u. 24. sz.)

vezet!
Izléses!
Dívatos!
Olcsó!
Javítások és átalakítások is vállaltatnak.

Kapható:

Kizárólag

Goldschmidt

Lajos

fatelepen,

Baja, Sugovica part